POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

XLI. évf. 5. szám (41. Jg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

2009. május

A SZENTATYA A FIATALOKHOZ

XVI. Benedek pápa üzenete az ifjúsági világnapra

Ebben az esztendőben április 5-én, virágvasárnap ünnepeltük a XXIV. Ifjúsági Világnapot. XVI. Benedek pápa „Reméljünk az élő Istenben” címmel erre az alkalomra írt üzenetéből adunk közre részleteket.

(...) A tapasztalat azt mutatja, hogy a személyes képességek és az anyagi javak nem tudják biztosítani azt a reményt, amelyet az emberi lélek folytonosan keres. Ahogy a Spe salvi kezdetű enciklikában írtam, a politika, a tudomány, a technika, a gazdaság és minden más anyagi forrás önmagában nem képes azt a nagy reménységet felkínálni, amelyre mindannyian vágyunk. Ez a reménység „csak Isten lehet, aki átöleli az univerzumot, s adni és ajándékozni tudja nekünk azt, amire önmagunkban nem vagyunk képesek” (31). Ezért az Istenről való elfeledkezés fő következményeinek egyike a – társadalmunkban megmutatkozó – nyilvánvaló zavarodottság, amely magányt és erőszakot szül, elégedetlenséget és a bizalom elvesztését eredményezi, és mindez nem ritkán kétségbeesésbe torkollik. Világos és határozott az a felhívás, amely Isten igéjében megnyilvánul: „Átkozott az az ember, aki emberben bízik, aki halandóra támaszkodik, és szíve elfordul az Úrtól. Olyan lesz, mint a cserje a pusztában: ha valami jó jön, semmit sem lát belőle…” (Jer 17,5-6).

A remény válsága legkönnyebben az ifjabb generációkra sújt le, amelyek igazságok, értékek és szilárd hivatkozási pontok híján levő társadalmi-kulturális környezetben a saját erejüknél nagyobbnak tűnő nehézségekkel találják szemben magukat. Kedves fiatal barátaim, sok kortársatokra gondolok, akiket megsebesített az élet, akiket személyes éretlenség jellemez gyakran valamilyen családi űr, a megengedő és szabadelvű nevelés, valamint negatív és traumatikus élmények miatt. Néhányak – és sajnos nem kevesek – útjához csaknem kikerülhetetlenül hozzátartozik az elidegenítő menekülés a veszélyes és erőszakos viselkedésbe, a drog- és alkoholfüggőségbe és a fiatalok között széles körben elterjedt elégedetlenség más formáiba. Azokban sem aludt ki azonban az igazi szeretet és a valódi boldogság utáni vágy, akik nehéz helyzetben találják magukat, mert „rossz tanítók” tanácsát követték. Ám hogyan beszélhetünk a reményről e fiataloknak? Mi tudjuk, hogy Isten az egyedüli, akiben az ember igazán kiteljesedik. Ezért mindannyiunk legfőbb feladata az új evangelizáció, amelynek az a célja, hogy segítsen a fiatalabb generációknak újra felfedezni Isten igazi arcát, Istenét, aki maga a szeretet. Titeket, fiatalok, akik szilárd reményt kerestek, Szent Pál azon szavaival szólítalak meg, amelyeket kora üldözött római keresztényeinek írt: „Töltsön el benneteket a reménység Istene teljes örömmel és békével a hitben, hogy a Szentlélek erejével bővelkedjetek a reményben” (Róm 15,13). Az idei, a népek apostolának szentelt jubileumi évben, amelynek során születésének kétezredik évfordulójára emlékezünk, tanuljuk meg tőle, hogyan lehetünk a keresztény remény hiteles tanúi.

(Folytatás a 4. oldalon)

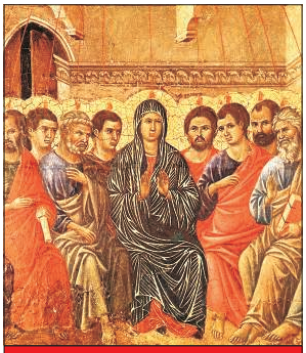

Duccio di Buoninsegna (1255–1318):
A Szentlélek eljövetele
(Museo dell'Opera del Duomo, Siena)

PÜNKÖSDI HIMNUSZ

Áhított Fény tündökölve
Isten mellől tűzz a földre,
várnak az apostolok.

Nyelvet tölts be, égj szívekben;
nyelv, szív együtt énekeljen,
hogyha tüzed fellobog.

Te kormányozd beszédünket,
szívünket is csendesítsed;
nem sodorhat harag minket,
ha te itt vagy, Vigaszunk.

Add meg, híven énekelnünk,
mert ősünkben már elestünk,
kegyelemből fényre leltünk,
gyermekeid maradunk. Amen.

(Az imaórák liturgiájából)

KERESSÜK A LELKET

Írta: Boda László

Pünkösd a Szentlélek eljövetelének ünnepe. S a léleké is, amit valahol elvesztettünk. Elvakult önzés, pénzimádat, az ocsmányságba fulladó emberi beszéd, az anyák kórusban való gyalázása a lelátón, mézben birkóztatott nők a tévében, amikor emberek halnak éhen. A kapitalista materializmus hivalkodó orgiái! A materialista nevelés után a kommersz filmek beszennyezett áradata, a plakátokon és magazinokban zöld utat kapó pornó, miközben az utcáinkon, tereinken, metróaluljáróinkon ott árválkodnak a tenyerüket könyörögve kinyújtó hajléktalanok. Az ateizmus totális csődje.

Hol vagy, életadó Lélek? Az egyszeri görög filozófus kezébe vette az égő lámpát és fényes nappal járta vele Athén utcáit. S amikor nevetgélve megkérdezték, hogy mit akar ezzel a bolondériával, azt válaszolta: „Keresem az embert”. Mi a lelket keressük, a lelkesedés Lelkét a „Nincsen remény” nyomasztó légkörében. És nagy az örömünk, amikor itt is, ott is megtaláljuk, talán nem olyan nagyságrendben, ahogyan szeretnénk. Megtaláljuk a magyar–albán harmincötezres nézőseregének harsány biztatásában, kibontott zászlóival. Megtaláljuk a Szent István körmenet hívő seregében, a lélektől kigyulladt igehirdetők, a népünkbe hitet és reményt öntő írók és újságírók biztató szavában, hogy vessük el a „Nincsen remény”-t, és érezzük át Vörösmartyval: „Lesz még egyszer ünnep a világon”, s nemcsak a világon, nálunk is, Magyarföldön, a materializmus és ateizmus lélekgyilkoló évtizedei után, s annak új öltözetben reinkarnálódó jelenében.

Keressük a lelket és a Lelket. S örülünk, ha megtaláljuk, egyénekben, közösségekben, Egyházon belül és kívül, vallásos hívőkben és vallást nem gyakorló, de lelkiismeretüket követő embertársainkban. Hiszen meg van írva, hogy a „Lélek ott fú, ahol akar”.

Nemcsak a jelenben keressük a lelket. Az emberi történelem tele van válságokkal, s az Ószövetség prófétái ugyanúgy igyekeztek lelket verni Isten népébe, mint egy mai edző a mérkőzés szünetében az ellenfél vezetésétől elkedvetlenedett, a vereségbe már-már beletörődő játékosaiba. Mert lélek nélkül nem lehet alkotni, nem lehet földet művelni, nem lehet érettségire készülni, nem lehet termékeny politikát csinálni, nem lehet a szerelmet emberi rangra emelni, nem lehet gyerekeket szülni, és nem lehet futballozni sem.

A pártállam nehéz évtizedei után, amikor képesek voltak családi háztömböket feketére festeni, amiből a por hatására mocskos szürke lett, akkor megkérdezték: hogyan merészeli valaki a maga privát lélektelenségét lakók sokasága és az állampolgárok számára kötelezővé tenni? Most új színekben jelenik meg a

(Folytatás a 2. oldalon)

SCHLACHTA MARGIT MA IS ÉLŐ KARIZMÁJA

Idén pünkösdkor lesz száz éve, hogy Schlachta Margit fogadalmat tett a szociális szentlelkes karizmára. A Szociális Testvérek Társaságának alapítóját harmincöt évvel ezelőtt, vízkereszt napján szólította el közülünk az Úristen. Ő volt a Magyar Parlament első női képviselője, aki képes volt a tömegeket közéleti felelősségre ébreszteni, az embereket közösséggé formálni, Szentléleknek átadott életre hívni. Margit testvér karizmatikus egyéniség, prófétai jel volt, akivel szemben senki nem maradt közömbös: vagy követője vagy ellensége lett. A vízkereszti csillagról is vitatkoznak hívők és hitetlenek, tudósok és teológusok. Az Úristen kedves jelzése Margit testvér halála napja – igen, ő Isten jele, akit sokan láttak, aki után egyesek eljutottak az Úrral való személyes találkozásra, mások pedig heródesi haragra gerjedtek miatta.

Schlachta Margit, a Magyar Parlament első női képviselője, levélírás közben

A szociális szeretet missziója

Ki ez a Slachta Margit, akinek életéből nőtt ki a Szociális Testvérek Társasága, ez a nemzetközi modern, szentlelkes apostoli élet társasága, amit ma már nem „csak” a pápai jogúság hitelesít, hanem Salkaházi Sára szociális testvér boldoggáavatása is? Mit tudhat róla a világ és mit sejthetünk meg életének titkából, mi, akik számára Margit testvér valóban a Szentlélek által gyújtott Istenhez vezető, Betlehembe hívó Jel? 1884. szeptember 18-án, Kassán született, a kalocsai Miasszonyunk Nővéreknél végzett német–francia–történelem szakos tanárként. Elsőként lépett be az 1908-ban újonnan alapított Szociális Missziótársulatba. Mivel igen hamar kiderült, hogy a szociális-lélekmentő munkát csak egészen elkötelezett, hivatásos és képzett emberekkel lehet megalapozni, Farkas Edit Margit testvérre bízta a modern szerzetesi életet vállaló közösség kialakítását. Margit testvér és az első nővérek 1909 pünkösdjén, majdnem száz éve szerzetesi jellegű magánfogadalommal kötelezték el magukat a szociális szeretet missziójára.

Keresztény feminizmus

Slachta Margit az akkor divatos radikális feminizmussal ellentétben az ún. „keresztény feminizmust” vallotta. Ennek szellemében szerkesztette a Keresztény Nő (1918-tól Magyar Nő) című katolikus folyóiratot, szervezett előadókörutakat, ahol is a munkásnők helyzetéről, a magyar katolikus női összefogásról beszélt. 1915-ben szociális iskolát nyitott. A társadalom legnagyobb feszítő erejének a szociális problémákat tartotta, érvelt a nők tanítása mellett, társadalmi környezettanulmányokat írt, tüntetéseket szervezett, napilapokban publikált.

1918-tól a Keresztényszociális Néppárt tagja, és ettől az évtől vezeti a Keresztény Női Tábort. 1920. február 26-án a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja színeiben az I. kerületben szerzett mandátumával ő lesz az első magyar női parlamenti képviselő. Igen aktív parlamenter. Két év alatt tartott 28 parlamenti beszédével 67 nagyobb problémakört érintett: szociálpolitika, nőkérdés, hadifoglyok, földbirtokkérdés, italmérés, családi bérrendszer, költségvetés, iskolanővéri intézmény, általános választójog, anyavédelem, gyermekhalandóság, erkölcsrendészet revíziója, iskolareformok, dajkaság eltörlése (szoptatás miatt).

(Folytatás a 7. oldalon)

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

XVI. Benedek és az AIDS

„Szegény Benedek pápánkra bizony rájár a rúd…" – írja egy németországi olvasónk abból az alkalomból, hogy a Szentatya repülőútján Afrika felé rögtönzött interjú keretében válaszolt a vele utazó újságírók kérdéseire. Egyikük kényes matériát érintett, nyilvánvalóan provokatív szándékkal. Köztudomású ugyanis az Egyház és ezen belül a pápa álláspontja az óvszerek alkalmazása kapcsán az AIDS immunbetegség elleni védekezés ügyében. Ismeretes, hogy a helyzet milyen tragikus: a fertőzöttek száma egyedül Afrikában több mint 30 millió, és még nem sikerült hatásos gyógyszert előállítani.

A pápa – mint várható volt – elutasította az óvszer használatát. Olvasónk erre nem háborodott fel, mint a média világszerte (főleg azokban az országokban, amelyek aránylag kevéssé vannak érintve), de felteszi a kérdést: „Belátom, hogy a pápa nem változtathatja meg az Egyház tanítását. De kérdezem: Miért nem lehet a katasztrofális helyzetre való tekintettel kissé nagyvonalúan kezelni a kérdést? Végeredményben az óvszer használata az adott körülmények közt még mindig a kisebbik rossz, mint millionok halála. Nem azt gondolom, hogy amit az Egyház eddig tiltott, azt most meg kellene engednie, de ha a pápa ismeri az afrikai helyzetet, és ugyanakkor tudja, milyen vehemensen reagál a média, ha előkerül a téma, nem kellene-e megértőbben kezelni a kérdést, mely milliókat érint?"

Mit mondott a pápa?

Az újságíró kérdése szóról szóra így hangzott: „A Katolikus Egyház álláspontját az AIDS elleni küzdelemben sokan nem tartják sem realisztikusnak, sem hatásosnak. Fog-e Ön ezzel a témával útja során foglalkozni?"

XVI. Benedek: „Én az ellenkezőjét állítanám. Úgy gondolom, hogy a leghatásosabb és az AIDS elleni fronton a leginkább jelenlévő valóság éppen a Katolikus Egyház a maga mozgalmaival, a maga különféle kezdeményezéseivel. Gondolok itt a Sant' Edigio (Szent Egyed) közösségre, amely sokat tesz – úgy láthatóan, mint a háttérben – az AIDS elleni küzdelemben, vagy a kamilliánusokra és valamennyi nővérre, akik a betegek rendelkezésére állnak. Azt mondanám, hogy az AIDS-betegség problémája nem oldható meg csupán propagandaszólamokkal.

És hiányzik a lélek, ha az afrikaiak nem kapnak más segítséget, a bajt nem lehet óvszerek osztásával megoldani. Ellenkezőleg: fennáll a veszély, hogy a probléma növekszik. A megoldás csak egy kettős elkötelezettségben található: az első a szexualitás humanizációjában (emberivé tételében) áll, vagyis egy lelki és emberi megújulásban, amely egy egymás iránti másfajta magatartást hoz magával. A második: valódi barátság mindenekelőtt a szenvedő emberekkel, a készség áldozatok és személyes lemondás árán is együtt lenni a szenvedőkkel. És ezek azok a tényezők, amelyek segítenek és látható haladáshoz vezetnek. Ezért beszélnék én erről a mi kettős erőfeszítésünkről: az embert belülről megújítani, a saját és a másik ember teste iránti helyes magatartás érdekében lelki és emberi erőt nyújtani és ezt a képességet, együtt szenvedni a szenvedővel, és ott lenni a megpróbáltatás idején. Nekem úgy tűnik, ez a helyes válasz, és ezt teszi az Egyház, ebben áll nagyon jelentős és fontos hozzájárulása. Legyünk hálásak azoknak, akik ezt teszik."

Mit vet a média a pápa szemére?

Realisztikusan nézve az AIDS terjedését csak az óvszer használatával lehet megakadályozni vagy legalább lelassítani. Azáltal, hogy a pápa ezt tagadja és belső megújulásra számít, illúzióba ringatja magát és a világot. Neki fontosabb az Egyház óvszerrel kapcsolatos merev álláspontjának hangsúlyozása, mint milliók életének megmentése.

Válasz: Aki figyelmesen olvassa Benedek pápa szavait, meglepetéssel regisztrálja, hogy sehol nem bukkan az óvszer használatának közvetlen elítélésére. Azt nem állította, hogy az óvszer használata az adott körülmények közt nem lehet indokolt, csak azt, hogy az nem az egyetlen módszer.

Az egyszerű logika ugyanis megköveteli, hogy aki meg akar szabadulni valamilyen kábítószertől, annak abba kell hagynia a kábítószer-fogyasztást. Ha az AIDS terjedésének fő forrása az illegális, azaz házasságon kívüli szexuális kapcsolatok gyakorlata, akkor az egyetlen valóban biztos megakadályozása a fertőzésnek a lemondás az illegális kapcsolatokról.

Világos, hogy ez nem a legkönnyebb módszer: azoktól, akik ezt követik, nagyfokú önfegyelmet és erkölcsi érettséget vár el. Az Egyháznak azonban ezen a téren pozitív tapasztalatai vannak: azokon a vidékeken, ahol sikerült a lakosságot (híveket) meggyőzni az illegális kapcsolatok kerüléséről, az AIDS terjedése kimutathatóan erősen csökkent.

Két országban e téren állami és egyházi szervek szorosan együttműködnek. Ugandában az elnök, Yoweri Museveni állt az AIDS-ellenes mozgalom élére, amely a házasság előtti megtartóztatást és a házassági hűséget írta a zászlajára. Eredmény: a 90-es években a lakosság 25%-a volt fertőzött, 2004-re ez 4%-ra csökkent. A másik ország a nyugat-afrikai Burkina Faso. Itt is az elnök, Blaise Compauré vezeti az AIDS-ellenes nemzeti tanács munkáját. Nyíltan szembefordult a nemzetközi szervek óvszert osztogató tevékenységével, és az Egyház kezdeményezéseit támogatja. Eredmény: 1997-ben a lakosság 7%-a volt fertőzött, ami 2003-ra 4%-ra csökkent.

Érdekes módon két olyan országról van szó, amelyek gazdasági és technikai fejlődése nagyon alacsony. Nem igaz tehát egyes nemzetközi szerveknek az az érvelése, miszerint primitív fokon álló emberektől nem lehet elvárni, hogy megértsék az önmegtartóztatás és házassági hűség fontosságát. Ezzel szemben statisztikák bizonyítják, hogy Dél-Afrikában és a környező kis államokban a legmagasabb az AIDS-el fertőzöttek száma, miközben itt forgalmazzák a világon a legtöbb óvszert. Megdöbbentő, hogy itt a fertőzöttek száma nem csökken, hanem növekszik.

Mi van a támadások hátterében?

Senki sem tagadja, a pápa sem, hogy az óvszer használata csökkentheti az AIDS-fertőzés veszélyét. Ha nem így lenne, az óvszert osztogató szervezetek sem tudnák meggyőzni támogatóikat, többnyire a nagy nemzetközi szerveket tevékenységük finanszírozásáról.

Arról azonban hallgat a krónika, hogy az óvszer-ügy hátterében óriási anyagi érdekeltség áll. Az óvszerosztás nemcsak az azt előállító gyárak számára hatalmas üzlet, hanem biztosítja számos helyben működő szervezet létét és igazolja létjogosultságát.

Az óvszerosztogatás negatív, sőt kifejezetten káros hatásairól se szokták a nagyközönséget informálni.

1. Az úgynevezett Pearl-Index, amely azt állapítja meg, hogy rendszeres óvszerhasználat ellenére mekkora arányszámban jött létre terhesség, ezt az esetek 5%-áról bizonyította be. De ha az óvszerhasználat az esetek 5%-ában nem biztosít a terhesség ellen, akkor az ivarsejtnél 480-szor kisebb AIDS-vírus esetében még sokkal kevesebb biztosítékot nyújt.

2. Az óvszerhasználat hamis biztonsági érzést vált ki: egy előre nem látott, de nem kizárt fertőzés halálosan is végződhet.

3. Az óvszer rendszeres alkalmazása csökkenti az erkölcsi meggondolást és felelősségtudatot a partnerrel szemben. Mint Dél-Afrika példája mutatja, elharapódzik a korlátlan szex, a családok felbomlanak, és ezzel a társadalom alapjaiban rendül meg.

Hibázott-e a pápa, amikor belement az AIDS-témába?

XVI. Benedek nyilván tisztában volt az AIDS-problémával Afrika számára. Meg se tehette volna, hogy ne foglaljon állást egy olyan kérdésben, amely az egész emberiséget, Afrikát persze különösen érinti. Az sem lehetett számára meglepetés, hogy provokálni akarták: alkalmat kerestek a támadásra. De Szent Pál szavai szerint „opportune – importune" akár alkalmas, akár alkalmatlan, hirdetni kell az Igét. Ugyanakkor nagyon óvatosan fogalmazott, nem ítélt el senkit és semmit, de félreérthetetlenül utat mutatott. Mindenesetre, ha összehasonlítjuk azt a gazdag lelki üzenetet, amelyet ő hozott Afrikának, azzal, amit ellenfelei szertekürtöltek, vagy elhallgattak, az elferdített valóságot, a hamis vádakat és a meghódolást a Mammon előtt, akkor az is érthető, miért fordultak ilyen eszközökhöz. Apám mondta egyszer: „Fiam, jegyezd meg, aki kiabál, annak nincs igaza". Pláne, ha még rossz is, amit kiabál.

Frank Miklós

KERESSÜK A...

(Folytatás az 1. oldalról)

lélektelenség, és van, aki még a nyilvánosság előtt is kijelenti, hogy őt irritálja a himnuszunk, amely így kezdődik: „Isten áldd meg a magyart", merthogy ő ateista. Azért tiszteletben tarthatja a magyar múltat és a jelent is, amelyben sokkal több a hívő, mint az ateista, több az egy Istent imádó, mint a mindenimádó. S ha az illető ott van a Puskás stadion lelátóján, az említett harmincötezer magyar között, akik a himnuszt énekelték, senki nem kívánja tőle, hogy együtt énekeljen a többivel. Magában dacból akár azt is dúdolhatja az „Isten, áldd meg a magyart" helyett, hogy „Semmi, verd meg a magyart".

Keressük a lelket, s pünkösdkor kifejezetten Isten Szent Lelkét, Aki erőt öntött és lendületet adott az apostoloknak, hogy bátran hirdessék az Evangéliumot, az üdvösség örömhírét, és ihletével segített, hogy a gyávákból életüket és vérüket adó hősök váljanak. A pünkösdi Lélek csodája volt az, amely összefogta a különböző nyelveken beszélőket.

Az első pünkösd csodája elmúlt, de mindig újraéled a történelemben. Újraéled a jelenben is, amikor különösen szükségünk van rá, amikor keressük a lelket és a Lelket.

Isten Szent Lelke, adj nekünk lelkesedő lelkeket, családban, sportban, irodalomban, politikában, tudományban. Add, hogy lendületet adó ihleteddel újra életre keljünk! □

IMASZÁNDÉKOK

Májusra

I.

Általános szándék: Hogy a világiak és a keresztény közösségek felelős előmozdítói legyenek a papi és szerzetesi hivatásoknak.

Világszerte sok keresztény panaszkodik, hogy nincs elég hivatás a papi és a szerzetesi életre. Panaszkodnak... és csak panaszkodnak. Gyakran úgy képzelik, hogy ez a feladat egyedül a papokra meg az apácákra tartozik. Szentatyánk e havi imaszándéka valami másról beszél nekünk: megvilágítja, hogy a világi keresztényeknek és kisebb-nagyobb közösségeiknek szintén megvan a felelősségük, hogy tevékenyen részt vegyenek a hivatások előmozdításában.

Mit lehet és mit kell tenniük? Különféle tevékenységek segítenek hozzá, hogy II. János Pál pápa kifejezése szerint megvalósuljon a „hivatáskultúra". Ez egy-egy helyi egyházban kedvező környezetet teremthet ahhoz, hogy Isten hívó szavára a fiatalok megnyiljanak. A hivatáskultúrát gyakorlati tevékenységek teszik eleven valósággá.

– Szakadatlanul imádkozunk közösen és nyilvánosan új hivatásokért. Ez a téma szerepel szentmiséken, imaórákon, közösségi találkozásokon, lelkipásztori gyakorlatokon stb.

– Azt is kérjük Istentől, hogy kitartsanak azok, akiket Isten már elhívott. Ilyen kérésben szerepelhetnek konkrét nevek; ily módon Istennek ajánlhatjuk az egyházmegye kispapjait, növendék férfi és női szerzeteseit.

– Szerzeteseket meghívunk, hogy szentmise vagy ifjúsági találkozás során tegyenek tanúságot.

– A hivatások vasárnapja (idén május 3.) és hete során rendezvényeket szervezünk. „Buzdítani kell a híveket, hogy imáikkal, erkölcsi és anyagi segítségükkel támogassák a hivatások ügyét." (Liturgikus direktórium.)

– Serkentjük mindazok megbecsülését, akik Istennek szentelték magukat: a püspök, a plébános, a nővérek, a szerzetesi iskola munkásai; védjük őket, gondjukat viseljük, megünnepeljük szentelésük vagy fogadalmaik évfordulóját.

– Hivatásápoló csoportot létesítünk a plébánián vagy az iskolában; ez a csoport magára vállalja a téma elevenen tartását.

1935 óta létezik a Nemzetközi Serra Mozgalom: katolikus férfiak imádkozó és apostolkodó szervezete papi és szerzetesi hivatások előmozdításáért és a tudatos keresztény hitélet elmélyítéséért. A Serra-klubok egy-két hetente tartanak összejöveteleket. Jelenlétük és tevékenységük áldásos hatását a plébániák és az egyházmegyék egyaránt megtapasztalják. 2000 decemberében II. János Pál a mozgalomhoz szólva ezeket mondta: „Sose feledjétek, hogy elkötelezettségetek elsősorban az imára szól, állandó, rendületlen és bizalommal teli imára. Az ima megindítja Isten szívét. Hatékony kulcs a hivatásprobléma orvoslásához. Ugyanakkor a hivatásokért végzett ima életiskola is. Hivatásokért imádkozva megtanuljuk, hogy evangéliumi bölcsességgel nézzük a világot és minden egyes személy életre és üdvösségre szóló meghívását. Az ima révén megosztjuk Krisztusnak minden emberre irányuló szeretetét."

II.

Missziós szándék: Hogy az újabb alapítású katolikus közösségek, az Úr iránt a hit ajándékáért érzett hálából, legyenek készek az Egyház egyetemes küldetésében való részesedésre, felajánlván készségüket arra, hogy az egész világban hirdessék az Evangéliumot.

Május és október missziós szándékai összefüggnek egymással; most a szán-

(Folytatás a 4. oldalon)

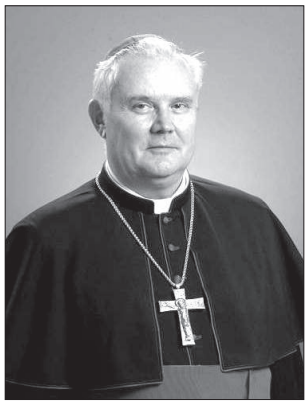

A LELKIPÁSZTORI ELLÁTÁSRÓL

Cserháti Ferenc, a MKPK külföldi magyarok lelkipásztori ellátásáért felelős püspöke a közelmúltban interjút adott a Vatikáni Rádiónak. A válaszokat szerkesztett formában közöljük.

– A legfontosabb feladat jelenleg a közösségek lelkipásztorokkal való ellátása. Tavaly arról beszéltem, hogy a nyugati magyar lelkipásztori szolgálat váltás előtt áll. Most is erről van szó, de hogy meg tudjuk-e valósítani, ez valóban nagy kérdés. Legutóbb a papi ellátás kérdéseit a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elé vittem, és a püspöktestvérek segítségét kértem, Nagyváradon pedig a püspökszentelés alkalmával a Kárpát-medence magyar püspökeinek támogatását kértem a külföldi magyarok lelkipásztori szolgálatában. Pillanatnyilag 7-8 magyar papot tudnék elhelyezni világszerte, s persze be kell látnom, hogy magyar vonatkozásban is óriási a paphiány.

A külföldi magyar egyházi közösségek egymástól is különböznek. Teljesen más egy magyar egyházi közösség Münchenben és Hamburgban. Nem is beszélve az ausztráliai, a torontói vagy éppen a New York-i közösségek közötti különbségekről. Nagy szórványterületet ölelnek fel, kevesebben vannak, mások viszont sokkal erősebbek, ahol még infrastruktúra is várja a híveket. A szórványjelleg meghatározza a külföldi magyar egyházi közösségek lelkipásztori szolgálatát. Azon kívül állandóan ki vannak téve annak a veszélynek, hogy elveszítik magyarságukat, elkallódnak a nagyvilágban. Az önszerveződés az egyik legfontosabb jellemző, viszont ha nincs pap, akkor nincs plébánia sem, és nincs hely, ahol a hívek összejöhetnek. Ezért kulcskérdés a külföldi magyar lelkipásztori szolgálatban a pap jelenléte. Természetesen a világiak nagy szerepet vállalnak a közösség építésében. Ahol a pap hiányzik, ott nagyon nagy küzdelmet kell folytatniuk létükért.

Idei programjainkat meghatározza a Szent Pál-év és főleg az a buzgóság, amelylyel Szent Pál az Evangéliumot hirdette. Ennek jegyében írtam a körlevelet is, amelyben paptestvéreimet és a külföldi magyarokat bátorítani akartam, hogy közösségeinkben a legfontosabb az Evangélium továbbadása. Erre kínálkozó lehetőségek például lelkipásztori látogatásaim. Kiemelkedő találkozó az európai magyar papi konferencia Passauban, ahol az egész Európából összegyűlt lelkipásztorok olyan kérdésekkel foglalkoznak, mint például a sajtóapostolkodás biztosítása vagy az, hogy hogyan tudjuk megvalósítani sajátos küldetésünket, a magyarság szolgálatát, hitünk megerősödésének szolgálatát, s hogyan tudjuk továbbadni a Szent István-i örökséget. Ezenkívül ellátogatok majd Kanadába és az Egyesült Államokba, ahol papi találkozókon veszek részt, és ott közösen beszélünk a bennünket érintő kérdésekről, nem utolsósorban az idegenben végzett missziónkról. Közben több egyházközösséget is meglátogatok, és igyekszünk erősíteni egymást, hogy kitartsunk közösségeink szolgálatában. □

A REMÉNY ÜZENETE AFRIKÁNAK

Federico Lombardi szentszéki szóvivő a Vatikáni Rádió főigazgatója összefoglalót adott XVI. Benedek pápa első afrikai apostoli látogatásáról. A Szentatya kiváló fogadtatásban részesült mind Kamerunban, mind pedig Angolában, s ez nagy örömmel töltötte el és bátorítást jelentett számára – hangsúlyozta. Benedek pápa az afrikai valóság minden fontos, aktuális témájával foglalkozott, így a kiengesztelődés, a béke, az újjáépítés, a valódi demokrácia megalapozása, az emberi jogok tiszteletben tartása, a hiteles fejlődés és haladás útjai, valamint a nemzetközi szolidaritás kérdésével, illetve a kereskedelmi, politikai kapcsolatokkal, amelyeket az egyenlőség, az igazságosság és a becsületesség hat át, amelyek nem az egyéni érdekeket és nem a korrupciót szolgálják.

XVI. Benedek a reménység üzenetét vitte el az afrikaiaknak. A helyi egyház azon erőihez fordult, amelyektől az Egyház és tágabb értelemben véve az egész afrikai lakosság jövője függ. Jelentőségteljesek voltak ebből a szempontból a fiatalokkal és a női mozgalmak képviselőivel való találkozásai, hozzájuk intézett üzenetei. A pápa kiemelte a nők érvényesülésének fontosságát mind a társadalomban, mind az Egyházban, elismerve, hogy a nők központi szerepet töltenek be az egész földrész fejlődésében – mondta a szentszéki szóvivő.

Az Egyház fejlődésről alkotott felfogása a személy tiszteletén, az egyes személybe, méltóságába és lehetőségeibe vetett bizalmon alapul, hangsúlyozva minden ember felelősségét és képességeit. Erre alapozva lehet igazságos, harmonikus társadalmat építeni, amely érvényre tudja juttatni a rendelkezésre álló természeti erőforrásokat, az egyes népek hagyományait, kulturális örökségét. E felfogás teljes mértékben különbözik a politikai és gazdasági nagyhatalmak Afrika iránti magatartásától, amely gyakran a területiskorlátozásra szorítkozik, olyan módszerek árán is, amelyek nem tartják tiszteletben az emberi természetet. Gazdasági és pénzügyi műveletekkel óriási erőforrásokat összpontosítanak a politikai vezetők kezében, amelyek végül a korrupció csatornáin keresztül tűnnek el.

A pápa látogatása során kiemelte a nők érvényesülésének fontosságát mind a társadalomban, mind az Egyházban

A pápalátogatás minden fél megelégedésére szolgált. Az előző évekhez hasonlóan a Szentatya most is elmondhatta: apostoli útja célja a bátorítás és a támogatás volt, ugyanakkor számára is megerősítő volt vendéglátói szeretete, lelkesedése, bizalma. A pápa teljes odaadással végezte szolgálatát Afrikában. A helyi lakosok örömmel fogadták, Benedek pápa látogatása minden bizonynyal sok gyümölcsöt terem – mondta Federico Lombardi szentszéki szóvivő.

(Vatikáni Rádió)

ESTERHÁZY JÁNOS KITÜNTETÉSE

A Polonia Restituta kitüntetést adományozta a felvidéki magyarság mártír politikusának, Esterházy Jánosnak március 23-án Varsóban Lech Kaczyński lengyel államfő. Az eseményen jelen volt Sólyom László köztársasági elnök.

Esterházy Jánost a lengyel menekültek érdekében a második világháború idején kifejtett tevékenységéért, illetve a lengyel emigráns kormány hadügyminisztere és miniszterelnök-helyettesének, Kazimierz Sosnkowski tábornoknak Magyarországon keresztüli nyugatra szöktetésében való közreműködéséért tüntették ki. A kitüntetést Esterházy János Rómában élő leánya, Esterházy-Malfatti Alice vette át. A lengyel kitüntetésnek nagy jelentősége van a Csehországban és Szlovákiában továbbra is háborús bűnösnek tekintett Esterházy János későbbi rehabilitálása szempontjából. □

FELELŐSSÉGÜNK A TEREMTETT VILÁGÉRT

Tudományos ülés az Akadémián

A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Környezettudományi Bizottsága tudományos ülést tartott március 30-án a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Felelősségünk a teremtett világért című körlevelének etikai, tudományos, társadalmi vonatkozásairól. Az ülésen felszólalt Erdő Péter bíboros, az MKPK elnöke, az MTA levelező tagja.

Bevezetőjében Pálinkás József, az MTA elnöke rámutatott: mint ahogy az emberi tudás is hozzájárult az ember és környezete közötti egyensúly megbomlásához, ennek a tudásnak az egyensúly helyreállítását is szolgálnia kell. Hozzátette azonban, hogy nemcsak tudás, hanem hit és erkölcsi viszonyulás kérdése is az, hogy mennyire sikerül a jelenlegi negatív környezeti folyamatokat megállítani. Örömét fejezte ki, hogy az Akadémia a Katolikus Egyházzal együtt rendezte meg ezt a konferenciát: közös felelősségünk a tudományos ismeretek és a tudás átadása. Az Egyház tanítása – s ezzel együtt a tudás – sokakhoz eljut, azokhoz is, akik nem kutatások szintjén, hanem a hétköznapi életben tapasztalják meg környezetünk változásait.

Erdő Péter hangsúlyozta, hogy mindannyiunk együttműködésére van szükség, a természettudomány, a hit és az erkölcs párbeszédére korunk legfontosabb kérdéseiről, amelyek egyben társadalmi és világnézeti feladatokat jelentenek, állásfoglalást igényelnek. A rendelkezésünkre álló nagy mennyiségű információ bonyolultsága miatt azonban a múlthoz képest az ember kevesebbet tud átlátni, feldolgozni az őt körülvevő valóságból, így nehezebben tud felelősségteljes döntést is hozni. Ilyen helyzetben megtörténik, hogy a társadalom alacsonyabb szintre esik vissza. Ami ezen a szakaszon átsegítheti a társadalmat, az a bizalom és a tekintély, például a közbizalmat élvező intézmények léte és működése. A körlevél is ennek szolgálatában született. A bíboros aláhúzta, hogy fontos a tudományos felismerések népszerűsítése, és egyéni felelősségteljes magatartásunkkal mindannyiunknak tennünk kell teremtett világ védelméért.

A körlevélre vonatkozóan Harsányi Pál Ottó OFM erkölcsteológus, egyetemi adjunktus elmondta: az előttünk álló kihívás jelentős, de értékeken alapuló cselekvésünk és önmérsékletünk által a helyzet pozitívan befolyásolható. A keresztény szemlélet szerint a környezet megóvása több, mint a jelen és a jövő generációk méltó életkörülményeinek biztosítása, hiszen az ember Istennel, az emberekkel és a teremtett világgal való kapcsolata egységet alkot. A keresztény ember ugyanakkor a természeti környezet megóvásakor minden jóakaratú emberrel kész együttműködni, hiszen ez nem más, mint a közjó, vagyis az emberi méltóság védelme és előmozdítása. Az előadó beszélt az ember és a teremtett világ kapcsolatának filozófiai és teológiai összefüggéseiről, bemutatva a különböző modelleket és – keresztény szemmel nézve – azok korlátait. Bemutatta a Szentírás tanítását a teremtett világ és az ember kapcsolatáról, és azt, hogy hogyan szerepel a környezet megóvása az Egyház társadalmi tanításában. Harsányi Pál Ottó gondolatmenetét folytatva Baritz Sarolta Laura OP közgazdász rámutatott, hogy környezetünk megóvása új életstílus kialakítását kívánja meg, amely új gondolkodásmódon alapul. A körlevél 3. fejezete alapján gazdasági és gondolkodási paradigmákat állított párhuzamba előadásában.

Az ülés további felszólalói kifejtették, melyek a közös pontok a vezetésük alatt álló akadémiai bizottságok vagy azon kívüli testületek munkája és az MKPK körlevele között. Ezekben a felszólalásokban a már említett szükséges együttműködés igénye mutatkozott meg.

Lisztovszki Tünde/MK

STÁCIÓS NAGYBÖJTI SZENTMISE

Nagyböjt ötödik hetének péntekjén, április 4-én a római Santo Stefano Rotondo-bazilikában került sor a hagyományos stációs szentmisére. Az olasz nyelvű koncelebrált szentmisét a Collegium Germanicum et Hungaricum szervezte, német és magyar papnövendékek végezték az oltárszolgálatot, kórusuk tette még szebbé a szertartást, amely a mindenszentek litániájával kezdődött. A szentmisén a római magyar közösség tagjai is részt vettek, jelen volt Balassa János, hazánk szentszéki nagykövete is. A Pápai Magyar Intézet növendékei koncelebráltak. A szentmise végén Németh László, a Pápai Magyar Intézet rektora a Szent István Társulat ajándékaként átadta a templom rektorának a magyar liturgikus könyvek sorozatát, hogy a kollégium magyar növendékei, a római magyar közösség és a templomba zarándokló magyar csoportok rendelkezésére álljanak. □

Gyermekeknek

BESZÉLGETÉS ISTENNEL

Ugye szoktál beszélgetni Istennel? Ennek legismertebb módja az imádság, amit lehet egyénileg, de csoportosan is végezni. A közösségben végzett imádságoknak talán a legszebbike a rózsafüzér. Először unalmasnak gondolhatod, hiszen egyhangúnak tűnhet ugyanannak a szövegnek a folyamatos elmondása. Idővel azonban hiányát érezzük, ha hosszabb ideig nem végezzük. Pláne, ha tudatában vagyunk annak, hogy hiányzunk abból a hatalmas közösségből, amelynek tagjai szerte a nagyvilágban a nap 24 órájában mondják és mondják rendületlenül. Amilyen jó érzés hozzájuk tartozónak érezni magunkat, ugyanolyan szomorúság rádöbbenni, hogy üresen áll helyünk e százezreket megmozgató közösségi imában.

Azért azt is jó tudni, hogy nem csupán gondolatban vagy szóban lehet imádkozni, hanem cselekedettel is. Egyszer egy bohóc bukfencet vetett valamelyik templomban a Szűzanya szobra előtt – mert ő azt tartotta a legértékesebb ajándéknak. Persze szentmise alatt nem követhetünk el ilyesmit, akkor alkalmazkodni kell a nagyobb közösséghez, meg az előírt rendhez.

De mit gondoltok, lehet-e ima a mosogatás, vagy a takarítás, vagy más hasonló? Bizony lehet. Ha szívből végezzük és felajánljuk Istennek – ima az mind. Viszont ha távol van a szívünk Istentől, még a legszebb imádság is üres marad. Az imádságot – akár gondolatbeli, akár szóbeli, akár cselekedetekben nyilvánul meg – szívünk szeretetéből kell a címzetthez eljuttatni.

Isten ajándékaival válaszol talán leginkább imáinkra. A világ teremtésével és fenntartásával, meg valamennyiünk megváltásával és az örök élettel…

András bácsi

Fiataloknak

ISTEN FÖLÖTTE ÁLL SZÍVÜNKNEK

Nagyon sokan úgy képzelik el Istent, mint egy kiszámíthatatlan, félelmetes, bosszúálló valakit, aki az ég felhőin trónolva figyeli tetteinket… A létjogosultságukban vitatott köztéri megfigyelő kamerák jutnak erről eszembe. Megfigyelni, rögzíteni, majd ha valami rendellenesség történik: odacsapni… Egy ilyen istenkép nem lehet a mi mennyei Atyánk képe, egy ilyen istenkép zavar, félelemmel tölt el.

Húsvét 5. vasárnapján ezt olvassuk Szent János első levelében: „Ha szívünk vádol minket valamivel, (legyünk nyugodtak), az Isten felette áll szívünknek, Ő mindent tud."

Igen, Ő mindent tud. Azonban ez a tudás, ez az ismeret nem hasonlítható a már említett kamerák lelketlen, csupán (bűn)tény feltáró működéséhez. Az Ő mindentudása jótékony, észreveszi, figyelemmel kíséri szükségeinket, a bennünket gyötrő kérdéseket, küzdelmeinket is.

Igen, Ő mindent tud. Látja azt, hogy az ember a szíve mélyén a jóra törekszik, ha botladozva is, de szeretne tiszta lenni, úgy élni, olyannak lenni, amilyennek Teremtője megálmodta.

Isten fölötte áll szívünknek. Lásson, tudjon akármit, egy biztos: Ő szeret minket, Ő végtelenül irgalmas és megbocsájtó. Nem lehet, hogy mi keményebbek legyünk saját magunkkal – ha szívünk vádol minket –, mint Ő, aki látja és ismeri legtitkosabb vágyainkat és törekvéseinket.

Isten fölötte áll szívünknek. Ez a mi vigasztalásunk és bátorításunk, ami reményt ad, hogy bizalommal, hittel tekintsünk a jövőbe. Szent Pál ezt így sűrítette egyetlen mondatba a rómaiaknak írt levelében: „Amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem…" (Róm 5,20).

Pál atya

A SZENTATYA…

(Folytatás az 1. oldalról)

Szent Pál, a remény tanúja

Amikor Pál úgy érezte, hogy túlságosan elborítják a különféle nehézségek és megpróbáltatások, azt írta hűséges tanítványának, Timóteusnak: „Remélünk az élő Istenben" (1Tim 4,10). Hogyan született meg benne ez a remény? Ahhoz, hogy megválaszoljuk ezt a kérdést, vissza kell térnünk Pálnak a feltámadt Jézussal a damaszkuszi úton való találkozásához. Akkoriban Saul hozzátok hasonló – körülbelül húsz-huszonöt éves – fiatal volt, aki a mózesi törvényeket követte, s úgy döntött, hogy minden eszközzel harcol azok ellen, akiket Isten ellenségének tekint (vö. ApCsel 9,1). Miközben Damaszkusz felé haladt, hogy elfogja Krisztus követőit, egy titokzatos fény megvakította, és azt hallotta, hogy valaki a nevén szólítja: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?". Földre hullott, és azt kérdezte: „Ki vagy, Uram?". Az így válaszolt: „Én vagyok Jézus, akit te üldözöl" (vö. ApCsel 9,3-5). A találkozás után Pál élete radikálisan megváltozott: megkeresztelkedett és az Evangélium apostola lett. A damaszkuszi úton belsőleg átformálta az isteni szeretet, amellyel Jézus Krisztus személyében találkozott.

Pál számára a remény nem egyszerűen egy ideál vagy egy érzés, hanem élő személy: Jézus Krisztus, az Isten fia. Mélységesen átitatva ezzel a bizonyossággal, így írt Timóteusnak: „Remélünk az élő Istenben" (1Tim 4,10). Az „élő Isten" a világunkban jelen lévő feltámadt Krisztus. Ő a valódi remény: Krisztus, aki velünk és bennünk él, aki arra hív bennünket, hogy osztozzunk vele az örök életben. (...)

A nagy reményhez vezető út

Kedves fiatalok, amint egykor a fiatal Pállal találkozott, ugyanúgy akar mindannyiótokkal találkozni Jézus. Igen, Krisztus hevesen vágyik erre a találkozásra, még mielőtt mi vágyakoznánk rá. Ám valaki közületek megkérdezheti tőlem: Hogyan találkozhatok Jézussal ma? Vagy még inkább: milyen módon közeledik felém? Az Egyház azt tanítja nekünk, hogy az Úrral való találkozás vágya már az ő kegyelmének gyümölcse. Amikor a hitünket az imádságban kifejezzük, még a sötétségben is megtaláljuk őt, mert önmagát adja nekünk.

Adjatok teret az imádságnak életetekben! Egyedül imádkozni jó, de még ennél is sokkal szebb és gyümölcsözőbb együtt imádkozni, mert az Úr biztosít minket, hogy jelen van mindenhol, ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az ő nevében (vö. Mt 18,20). (...)

Kedves fiatal barátaim, biztosak lehettek benne, hogy megemlékezem rólatok mindennapi imáimban. Szívből jövő áldásomat adom rátok és mindazokra, akik kedvesek nektek.

XVI. Benedek pápa

TAIZÉI TESTVÉREK PÉCSETT

Több ezer fiatalt várnak október 23. és 25. között Pécsre nemcsak Magyarországról, hanem a környező országokból is. Három napot töltenek el együtt: közösen imádkoznak és megosztják egymással tapasztalataikat. A közösség két testvére, András és James nemrégen tért vissza Taizébe, miután két hetet Pécsen töltött.

A Taizéi Közösség honlapján olvasható beszámolójukban a testvérek elmondták: látogatásuk fő célja nem az októberi találkozó megszervezése volt, hanem az, hogy megismerjék a helyi egyházközségeket és a pécsi fiatalokat, akikkel közösen szeretnék majd előkészíteni az őszi összejövetelt. Találkoztak a Pécsi Egyházmegye ifjúsági életében aktívan tevékenykedő csoporttal, akik többek között a máriagyűdi találkozót szervezik minden évben.

Részt vettek közös imádságokon a város fiataljaival, Máriakéménden egy átmeneti családotthon fiatal segítőivel beszélgettek, felkerestek egyetemista bibliaköröket, imacsoportokat és más közösségeket is. Egyik nap az egyházmegye ifjúsági referensével és néhány fiatallal Szekszárdra mentek, ahol egy előtalálkozó keretén belül közel 150-en gyűltek össze a helyi iskola tornatermében. Néhány héttel korábban már volt egy hasonló jellegű előtalálkozó Dunaföldváron, tavasszal pedig két további összejövetel lesz Mohácson, valamint Pakson azért, hogy ezáltal az ott élő fiatalok a helyszínen is készülhessenek a messzebbről érkezett fiatalok fogadására – olvasható a taizéi honlapon.

A testvérek olyan közösséget is meglátogattak, akik hetente egy-egy lakásban, albérletben gyűlnek össze, hogy imádkozzanak és szentírási szakaszokról beszéljenek. Emellett egy olyan kisközösséget is felkerestek, amelynek tagjai már közel 30 éve találkoznak kétheti rendszerességgel. A fiatalok egymás közt a város „öskereszténye inek" hívják őket.

Az előző rendszerben többen csak áldozatok és kockázatok révén tudták megőrizni és továbbadni a hitüket gyermekeiknek, akik ma fiatal felnőttek. Az 1989-es találkozó többjükben elevenen van jelen. Sokan emlékeznek azokra a fiatalokra, akiket otthonaikba fogadtak, és arra a légkörre, ami az összejövetelt és azokat az éveket övezte… Idén az ő gyermekeiknek a nemzedéke lesz az, akik azt vizsgálják majd, hogy a mai világban melyek a legégetőbb kérdések. Ezekben az években egyre sürgetőbbé válik, hogy a föld lakhatóbbá tételéhez egészen kézzelfogható módon mindannyian hozzájáruljunk, tudatosabban használjuk a rendelkezésre álló energiaforrásokat, a lehetőségeinkhez mérten segítsük a méltányos kereskedelmet (fair trade). Az 56-os szabadságharc évfordulójának kapcsán föltehetjük majd a kérdést, hogy mihez is kezdhetünk azzal a szabadsággal, amiért a XX. században olyan sokan küzdöttek, és ami sokszor olyan természetesnek tűnik a mai fiatalok számára – írják a taizéi testvérek.

Az októberi találkozó szervezésében fontos hangsúlyt szándékoznak fektetni arra, hogy a találkozó során emlékezünk az 1956-os forradalomra. □

A Szent István király idejében alapított pécsi bazilika

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

dék az újabb alapítású közösségekre irányul, hogy fiatalságuk és erőforrásokban való szegénységük mellett is készségesen küldjenek misszionáriusokat más országokba; októberben majd azért imádkozunk, hogy Isten egész népe vállalja egyetemes missziós felelősségét.

Ilyen lendület mindig jellemezte az imaapostolságot. 1844-ben, az alapításkor, az evangelizálás távlatai messzi (régebben ismeretlen és megközelíthetetlen) országok felé nyíltak meg, és ez ezerszámra, sőt milliószámra bűvölte el az embereket: mindenki felelős a misszióért, akkor is, ha eszközökben nagyon szegény, de életét és napi tevékenységeit felajánlhatja Istennek. Munka, szenvedés, öröm, szomorúság: mindent egyesíthetünk Jézus Eucharisztiájával, az egész történelem és a missziós munka legfőbb erőforrásával. – Manapság számos nép anyagiakban igen gazdag, de egyre szegényebb és reménytelenebb a legfontosabb értékek szemszögéből; fiatal és eszköztelen egyházak viszont Krisztust tudják nyújtani, krisztusi munkatársakkal tudnak segíteni. (Ez megvalósul hazánkban és más közép-európai országokban is.)

2007-ben írta XVI. Benedek pápa a missziók világnapjára: „Tanúi vagyunk az adományok gondviselésszerű megosztásának, amely Krisztus egész titokzatos Testének javára válik". Már II. János Pál így írt a Redemptoris missio körlevélben: a fiatal közösségeknek „a lehető leghamarabb be kell kapcsolódniuk az Egyház egyetemes missziós munkájába. Hithirdetőket kell küldeniük, hogy az Evangéliumot hirdessék az egész világon, még akkor is, ha ők maguk paphiányban szenvednek".

Havi szándékunk kérő imára hív – de hálaadásra is azért, ami már megvalósulóban van.

Nagy Ferenc SJ

Floridai levél

ÚJ TANANYAG

Ahová nézünk, egyre több a „zöld”, a politikai pártoktól a szupermarketek külön, a rendesnél jóval drágább kínálatáig. A hazai Gyógynövényüzlet, a német Reformhaus, az angol Healthfoodstore, az itteni Granary és társa biztosítja, hogy egészséges árut kapunk. Helyenként még a fényképe is ott van a szabadban kapirgáló tyúkoknak, megjegyezvén: a tojást vidám tyúkok tojták. A füveket, gyökereket, virágokat alaposan ismerő javasasszonyok és a homeopata gyógymódot is alkalmazó orvosok száma egyre nő. Szaporodnak a szakkönyvek, profitálnak a természetes készítményekkel előálló cégek, de hogy az őserdőkben élők sejtelmes filozófiája és különleges gyógymódja tananyaggá váljék, arra senki sem gondolt. Pedig ez történik, mégpedig Brazíliában.

A kontinentális USA-nál nagyobb kiterjedésű Brazíliában 1300 nyelvjáráshoz tartozó 650 kis bennszülött csoport élt a 16. században. Számuk mára 220-ra apadt és „csak” 180 nyelvjárásról tudnak. A városokban és az őserdőkben élőkkel együtt 300 ezren lehetnek, csoportonként 200-200-an. A legújabb adatok szerint egyre nő a számuk. A kultúrák kölcsönhatása pedig érződik minden területen. Az őserdei horgász régi szerszámát felcseréli a hálóval, míg a tudós az ő világát tanulmányozza, hogy eredményei mindenki hasznára váljanak.

Mindez egyszerűen hangzik, pedig nem az. Egy példa. Az őslakók ma is szoros kapcsolatban, egységben élnek a természettel. A maguk módján magyaráznak betegséget, gyógymódot, és ragaszkodnak az évszázadok alatt kialakultakhoz. Idegenkednek, félnek az újtól. Úgy érzik, a „kintiek” rájuk erőszakolják a „fehérmedicinát”.

Az orvosokat és a munkatársaikat már évtizedek óta foglalkoztatja a kérdés, hogyan közelíthetik meg a problémát a lehető legeredményesebben. Az elmúlt 45 év alatt értek el jó eredményeket, de tudatlanságból, vagy a helyzet nem ismeretéből számtalan hiba történt. Első és legfontosabb feladat tehát jóvátenni a hibákat. De ahhoz, hogy hasonlók többé ne forduljanak elő, bővíteni kell az őslakókkal foglalkozók ismereteit. Otthonossá kell válniuk a másik gondolatvilágában ahhoz, hogy végtelen türelemmel és kitartással elfogadtassák magukat. Ez a felismerés vezette dr. Rodriguest és dr. Schapert a Sao Pauló-i Központi Egyetemen októberben beindított kurzus megszervezéséhez. Optimálisan 350 érdeklődőre számítottak nem is gondolván arra, hogy mindjárt több mint ezren jelentkeznek és százakat kell elutasítaniuk. De hála az elektronikus vívmányoknak, az anyag ma már gyorsan eljut az őserdőkben dolgozókhoz, akik a gyakorlatban hasznosíthatják a felismerteket. Dr. Rodrigues és dr. Schaper szerint a segítőknek tudniuk kell, milyen okokkal, földöntúli, titokzatos erőkkel magyarázza a beteg az egyes bajokat, betegségeket. Ez az ismeret nemcsak az őslakók idegenkedését, bizalmatlanságát csökkentheti, hatással lehet a „kintiek” elfogadására is.

Az új tananyag szerves része az antropológia, hiszen a másik megismerése nyitja meg az utat, és a beleérzéssel alkalmazott tudás adja meg a módját annak, hogy a segítésnek ezt az eleinte félelmet keltő módját elfogadhassák és ne okozzon sokkot a „fehérmedicina”. Ellenkezőleg, legyen ez a legkönnyebb módja a két, oly különböző világ közti fal óvatos lebontásának.

Bitskey Ella, Sarasota

60 ÉVE TARTOTTÁK A MINDSZENTY-PERT

A szovjet szuronyok árnyékában működő kommunista rendszer 1945 után a moszkvai útmutatás alapján lépésről lépésre igyekezett megtörni minden ellenállást Magyarországon. Miután gyakorlatilag leteperte a demokratikus ellenzéket, erejét az Egyház igába kényszerítésére fordította. Fő célpontja az esztergomi érseki széket 1945. október 7-én elfoglaló Mindszenty József lett, habár kezdetben nem támadta nyíltan a bíborost, hanem a papság keretében igyekezett letartóztatásokkal és koholt vádak alapján lefolytatott perekkel félelmet kelteni. A sort Kiss Szaléz gyöngyösi ferences szerzetes nyitotta meg, akit szovjet katonák meggyilkolására történt felbújtás címén ítéltek halálra és végeztek ki 1946 szeptemberében. Nem sokkal ezután az úgynevezett Pócspetri-ügyben már nyíltan szerepel a bíboros neve is, ugyanis a per során a később szintén kivégzett Asztalos János plébános vallomásában hangoztatta, hogy „Mindszenty pásztorleveléből merített erőt a bűncselekmény elkövetéséhez.” A lakosság lélektani előkészítésében fontos szerepet kapott a média. A kommunista pártlap, a Szabad Nép 1948 őszén már fenyegetően „mindszentyzmusról” harsog és ezt írja: „A népi demokrácia nem fogja tűrni, hogy felelőtlen kalandorok – bármilyen formában is – reakciós szervezkedésre használják fel az Egyházat.” Az ország teljhatalmú ura, Rákosi Mátyás a párt központi vezetőségének november végén tartott ülésén már sejteni engedte hallgatóságával, hogy a bíboros ellen koncepciós per készül. Rákosi álszent beszédében népmozgalomként állította be azt a hecckampányt, amely már nyíltan követelte Mindszenty József méltó megbüntetését. A rendszer előbb ügynökei révén próbált meg ellentétet kiváltani a Katolikus Egyház vezetői körében, de miután kísérlete dugába dőlt, nagy erőkkel kezdte meg a bíboros elleni per előkészítését. A kommunista párt öt pontra összpontosította a vádakat, amelyeknek bizonyítása

Mindszenty József a vádlottak padján

ország-világ előtt tanúsította volna Mindszenty népellenes mesterkedéseit.

Rákosi saját kezűleg írta a titkos pártdokumentumra, hogy milyen téren kell az ÁVH embereinek dokumentumokat produkálniok: legitimizmus, kémkedés, a Szent Korona, Mindszenty fasiszta múltja, végül pedig valutaügyek. Ezeknek egyvelegét tartotta a párt mindenki számára meggyőznek egy velejéig romlott gonosztevő méltó megbüntetéséhez. Előbb a bíboros titkárát, Zakar Andrást tartóztatták le, majd 1948 karácsonyán Esztergomban Mindszenty Józsefet is őrizetbe vették, és az ÁVH központjába szállították.

A titkosrendőrség lépése nem érte váratlanul a bíborost, aki tisztában volt az ÁVH vallatási módszereivel, ezért még novemberben olyan nyilatkozatot fogalmazott, amelyben szinte előre látta azt az ördögi színjátékot, amelybe fogvatartói főszereplőként belekényszerítették kínzással, megalázással, akaratgyengítő szerek adagolásával és eleve minden alapot nélkülözőnek nyilvánította későbbi beismeréseit. Már Nyugaton közétett visszaemlékezéseiből szemléletesen kitűnik, hogy miként morzsolódik fel egy ép személyiségű ember vallatói karmai között. Az 1949 elején lefolytatott per tárgyalását a rádió is közvetítette, és a budapesti média tollnokai mellett több nyugati tudósító a helyszínen követhette, mert a rendszer görcsösen igyekezett azt a látszatot kelteni, mintha csak egy jogállamban indult volna bűnvádi eljárás ellene és cinkosai ellen. A budapesti Népbíróság 1949. február 8-án hirdette ki az óriási nemzetközi felháborodást kiváltó ítéletet, az életfogytiglani börtönt, amit 1949. július 6-án másodfokon is megerősítettek. Büntetését 1955 júniusában egészségi okokból felfüggesztették, ezután Püspökszentlászlón, majd Felsőpetényben élt házi őrizetben, ahonnan az 1956. október 23-án kitört forradalom szabadította ki. Két héttel később, a szabadságharc eltiprása után az Egyesült Államok budapesti nagykövetségén keresett menedéket, amelyet csak a Vatikán, Washington és a magyar kormány megegyezése nyomán 1971. szeptember 28-án hagyott el. Néhány hetet Rómában töltött, ahonnan 1971. október 23-án Bécsbe, az esztergomi érsek joghatósága alá tartozó Pázmáneumba költözött. Emigránsként fáradhatatlanul látogatta a Nyugaton élő híveit. 1975. május 6-án, egy műtétet követően hunyt el a bécsi Irgalmasok kórházában. Mariazellben temették el. A rendszerváltás után, 1990. májusában semmissé nyilvánították az ellene felhozott koholt vádakat és ítéleteket. A főpap Mariazellből hazahozott hamvait 1991. május 4-én helyezték végső nyugalomra az esztergomi bazilika altemplomában. 1994. március 19-én megkezdődött az egyházi eljárás boldoggáavatása érdekében.

Vincze András

HALOTTGYALÁZÁS

Felgyújtották az észak-szlovákiai Vágtapolcán (Teplicka nad Váhom) Bosnyák Zsófia (Wesselényi Ferencné) közel 400 éves múmiáját – közölte a szlovák rendőrség. A múmiát a vágtapolcai katolikus templom kápolnájában őrizték. Egy 31 éves zsolnai férfi a helyi cukrászdából kikért kulccsal látogatás ürügyén jutott be a templomba. Rövid idő múlva kihúzta a koporsót a templom elé, ahol ismeretlen anyaggal leöntötte és felgyújtotta azt, majd végignézte porrá égését. A férfit még a helyszínen letartóztatták, tette elkövetésének oka egyelőre ismeretlen. A hatóságok halottgyalázás miatt büntetőeljárást indítottak a férfi ellen, aki egytől öt évig terjedő börtönbüntetésre számíthat.

Bosnyák Zsófia Wesselényi Ferenc magyar nádor példamutatóan vallásos felesége volt, halála után földi maradványait a sztrecsényi vártemplomban helyezték el. Mumifikált holttestét 1689-ben, 45 évvel halála után vitték át a vágtapolcai templomba. A környék lakossága a mai napig szentként tiszteli. □

COMECE ÜLÉS BRÜSSZELBEN

Az Európai Unió Püspöki Konferenciáinak Bizottsága (COMECE) március 18. és 20. között Brüsszelben tartotta ülését. A tanácskozáson részt vett Erdő Péter bíboros, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának (CCEE) elnöke és Duarte de Barros da Cunha, a szervezet főtitkára.

Az ülésen jelen volt Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök, a COMECE magyar tagja is, aki a Vatikáni Rádió mikrofonja előtt ismertette a tanácskozás témáit.

Mint elmondta, a COMECE tavaszi ülésén – mely a szervezet új székházának, irodáinak és kápolnájának megáldásával kezdődött – 24 ország képviselője vett részt. A kápolnát Szent Benedeknek, illetve Szent Terézia Benediktának (Edit Steinnek) az emlékére szentelték fel, és az ő védelmükbe ajánlották. A szentmise főcelebránsa Gottfried Danneels bíboros, brüsszeli érsek, valamint Erdő Péter bíboros volt.

Az ülésen felszólaló európai parlamenti képviselők kiemelték: nagyon fontos az Egyházzal való párbeszéd annak érdekében, hogy Európának emberibb arca legyen.

A konferencia résztvevői a közel-keleti és a dél-ázsiai konfliktussal is foglalkoztak. Ezeknek a konfliktusoknak a keresztény közösségek is szenvedő alanyai. Az ülés résztvevői meghallgatták az ezzel kapcsolatos tájékoztatást, és megvitatták, hogy az Európai Uniónak milyen lehetőségei vannak ezeknek a konfliktusoknak a megoldásában. Az Egyház és a COMECE mindenképpen a békét igyekszik szolgálni és előmozdítani – hangzott el a tanácskozáson. Majd a Bizottság megerősítette elnökének, Adrianus van Luyn, Rotterdam püspöknek és alelnökének, Piotr Jarecki varsói segédpüspöknek mandátumát újabb három évre, és második alelnökének megválasztotta Reinhard Marx münchen-freisingi érseket.

A COMECE tavaszi ülésének végén nyilatkozatot adtak ki a nyáron sorra kerülő európai parlamenti választások kapcsán. Ebben leszögezik, hogy a keresztényeknek joguk és egyben kötelességük, hogy felelősséget vállaljanak a közös európai ház építésében. Konkrét kívánalmakat is megfogalmaztak az Európai Parlament tevékenységével kapcsolatban: elvárják az Európai Parlamenttől, hogy segítse az emberi élet védelmét, segítse a családot, a társadalmi igazságosság és az erkölcs érvényesülését a gazdaságban is. Az Európai Parlamentnek a gazdasági válság idején is elő kell segítenie az elnyomottakkal és a kirekesztettekkel való szolidaritást, és komoly szerepet kell vállalnia a teremtett világ megőrzésében és a béke előmozdításában – mondta a COMECE tavaszi ülésének témáiról és az ülésen megfogalmazott nyilatkozatról Cserháti Ferenc püspök.

(Magyar Kurír)

Gyengeségünkben segítségünkre siet a Lélek, mert még azt sem tudjuk, hogyan kell helyesen imádkoznunk. A Lélek azonban maga jár közben értünk, szavakba nem önthető sóhajtozásokkal. S ő, aki a szíveket vizsgálja, tudja, mi a lelkünk kívánsága, mert Isten tetszése szerint jár közben a szentekért.

(Róm 8, 26-27)

LENGYEL–MAGYAR KAPCSOLATOK A TÖRTÉNELEM FOLYAMÁN

Az első kapcsolatot az jelentette, amikor 1035 körül Endre, Béla és Levente elmenekültek Magyarországról, és míg testvérei Kijevbe menekültek, Béla Lengyelországba, ahol feleségül vette Richézát, a lengyel király lányát.

Károly Róbert felesége Lokietek (hosszú könyökű) Ulászló lánya volt. Ő volt Nagy Lajos anyja, és amikor bátyja, Nagy Kázmér lengyel király fiú utód nélkül halt meg, unokaöccse, Nagy Lajos örökölte a lengyel trónt 1370-ben, és anyja ment Krakkóba fia nevében helytartónak. Ezt a hivatalt betöltötte haláláig, 1380-ig. Nagy Lajos 1382-ben halt meg. Ő utána fiatalabb lánya, Hedvig lett a lengyel királynő. Lengyelország egyik legszeretettebb uralkodója volt, sírját a Wawelben virágerdő borítja ma is. A legutóbbi időben II. János Pál pápa a szentek sorába iktatta.

Bartholomäus Keppeler: Báthory Zsigmond *(korabeli metszet)*

Zsigmond király 1410-ben a lengyelek támogatására sietett a tannenbergi csatában, amikor a Német Lovagrend hódító szándékai ellen küzdött Lengyelország. Segítségével a lengyelek győztek, és ezzel megtört a Német Lovagrend államának terjeszkedése. A Német Lovagrendet nagy összegű jóvátétel fizetésére kötelezték, és ezért Zsigmond vállalt kezességet, lekötve erre a 16 szepességi várost. (Vagyis a 16 város elzálogosítása nem Zsigmond király könnyelmű költekezésének következménye, mint sokan gondolják. Egyébként ezekben a városokban fennmaradt a magyar vármegyei közigazgatás, csak az adójövedelem ment a lengyel királyhoz. Ennek biztosítására Lubló várában egy lengyel sztaroszta székelt, rendszerint egy Lubomirski herceg).

Erre az időre már kialakult a sok évszázados kapcsolatból a magyar–lengyel barátság, és mindkét népnél általános volt a mondás: „Polak-wenger dwa bratanski, i do sabli, i do slanki" („Magyar-lengyel két jóbarát, együtt harcol, s issza borát!")

Ez jut kifejezésre az 1400-as évek közepén játszódó „Egri leány" című Arany-balladában:

„Rozgonyi püspök palotája nyitva,
Száz sor ablaka kivilágosítva.
Magyar ott a lengyelt szívesen látja,
Új ismerőse, de régi jó barátja!"

Albert király korai halála után a lengyel királyt, Jagelló Ulászlót választották királynak a magyar urak, és 1444-ben a várnai vesztes csatában, ahol I. Ulászló is elesett, együtt harcolt a két nép a török ellen.

Mátyás király idejében az ellene lázadó magyar urak a lengyel király fiát akarták trónra emelni, ekkor ő lengyel sereggel betört az országba, de ez a lázadó magyar urak hívására bekövetkező ellentét csak futó epizód maradt a két ország történetében.

Amikor a Jagelló-dinasztia II. Zsigmond király halálával kihalt 1572-ben, némi zavaros évek után 1575-ben a lengyelek Báthori Zsigmondot, Erdély fejedelmét hívták meg a trónra, aki feleségül vette II. Zsigmond nővérét. Ő 1578-ban alaposan megverte a Lengyelország ellen támadó oroszokat, és kelet felé kitolta Lengyelország határait. 1575–1585 közt uralkodott. Őt tartják a lengyelek a mai napig legnagyobb királyuknak.

Testvére Báthori András bíboros krakkói érsek volt.

1660-ban II. Rákóczi György erdélyi fejedelem is meg akarta szerezni a lengyel trónt, és sereggel ment Lengyelországba, beavatkozva több trónkövetelő, többek közt a Vasa-házból való lengyel-svéd király, valamint az orosz cár közötti háborúba.

De kudarcot vallott, és ennek következményeként az erdélyi seregből sokan kerültek a tatárok fogságába, maga Rákóczi fejedelem pedig Erdélybe visszatérve hamarosan meghalt.

1772-ben Nagy Frigyes porosz király, Nagy Katalin orosz cárnő és Mária Terézia végrehajtották Lengyelország első felosztását, melynek során Galícia és ezzel együtt a régi főváros, Krakkó is a Habsburg Birodalomba került. 1792-ben Poroszország és Oroszország újból lehasítottak egy-egy részt Lengyelországból, 1795-ben pedig a 3. felosztás keretében az elsőben résztvevő három ország a maradékot is bekebelezte. Lengyelország megszűnt létezni.

A XIX. század folyamán csaknem minden magyar nemesi családnak volt egy-egy befogadott „lengyele".

Az első világháború után újra létrejöhetett az önálló Lengyelország. De alig alakult meg, 1920-ban a Szovjetunió megtámadta, és végveszélybe került. Ekkor Horthy Miklós Magyarországa sietett segítségül, az innen szállított munníció tette lehetővé, hogy Pilsudski marsall biztosítsa Lengyelország fennmaradását.

A II. világháború kitörésekor a németek kérték, hogy fegyver- és katonaszállító vonataik Magyarországon át mehessenek, de ezt Teleki Pál miniszterelnök megtagadta. Magyarország a régi barátsággal fogadta a menekülő lengyeleket. A lengyel menekültügyeket id. Antall József belügyi államtitkár tartotta kézben. Az 1939–44 közti időben az egész világon csak nálunk, Balatonboglár működött lengyel középiskola. Ezt Varga Béla plébános szervezte meg és támogatta.

1956 októberében a lengyel kommunista párt leváltotta sztálinista első titkárát, és a néhány évi börtönből nemrég kiszabadult, és rehabilitált Gomulkát választotta helyére. Az események hírére a Varsóba repült szovjet vezetőket a repülőtéren tartották, és rábírták a helyzet elfogadására, és a lengyel hadügyminiszterként rájuk kényszerített Rokoszovszki szovjet tábornok eltávolítására.

Ezen események hírére tartottak Budapesten szimpátia-tüntetést október 23-án a Bem-szobornál, ami aztán a magyar forradalom nyitánya lett.

1957-ben az első magyar természetjáró cserecsoport tagjaként, majd az 1960-as években Zakopanében sízve sokszor tapasztaltam a lengyelek szeretetét és háláját a magyarok iránt. és sokszor emlegették a két nép barátságáról szóló, fent idézett mondást.

Ifj. Antall József ötleteként jött létre Lengyelország, Magyarország és Csehszlovákia között a „Visegrádi országok" néven ismert közép-európai együttműködés, mely ma is fennáll immár az Európai Unió keretében.

Sibalszky Zoltán

EZERÉVES AZ ERDÉLYI EGYHÁZMEGYE (4.)

1588-ban, a medgyesi országgyűlésen Báthori Zsigmond nagykorúsításának feltételeül a jezsuiták kitiltását szabták meg. Az ifjú fejedelem, nem kis vívódás után, elfogadta a megkívánt feltételt, és a szerzetet Erdélyországból kiutasította. A törvényileg száműzött atyák rövid ideig elhagyták az országot, de a tiltás ellenére már három év múlva visszajöttek. Az 1595-ös gyulafehérvári országgyűlés semmisnek nyilvánította a medgyesi határozatot, és megengedte a jezsuitáknak, hogy visszatérhessenek Kolozsmonostorra, Kolozsvárra és Gyulafehérvárra, de a fejedelem se Váradra, se semmi egyéb helyekre a jezsuitákat be ne eresztesse. Törvényileg biztosított erdélyi missziójuk kérész életű lett. Báthori Zsigmond lemondása és Vitéz Mihály meggyilkolása után előállt zűrzavaros politikai helyzetben Székely Mózes hajdúi és a helyi protestánsok feldúlták a Farkas utcai házukat, az atyákat durván bántalmazták, Niger János atyát és Néri Emánuel frátert megölték (1603). Bocskai István fejedelem pedig a jezsuitákat önhatalmúlag (1606) kitiltotta, mely tilalmat Rákóczi Zsigmond által összehívott kolozsvári országgyűlés (1607) – a katolikus főurak tiltakozása ellenére – megerősítette: soha az szerzet többé az országba ne vétessék, és senki se jószágában se házában az féle szerzetet ne tarthasson.

Bethlen Gábor *(XVII. századi ismeretlen festő alkotása, Magyar Nemzeti Múzeum)*

A jezsuiták néhány évtizedes jelenléte hasznosnak bizonyult. Hitükben erősítették meg, és öntudatra ébresztették a katolikus híveket, ugyanakkor kineveltek egy olyan katolikus főnemesi generációt, amelyik – számban és súlyban – védőszerepet játszott a katolicizmus számára az „ínséges esztendőkben" (vö. Ter 41, 30).

A magyar királyok főkegyúri jogaikra hivatkozva 1618-tól sorozatosan püspököket neveztek ki Erdély számára. A választott püspök kinevezése az erdélyi fejedelmek szemében politikai ténykedésnek, az ország ügyeibe való beavatkozásnak számított. Ezért őket nem kívánt személyeknek minősítették, az országba nem jöhettek be, csak „kívülről" támogathatták az egyházmegyét. Püspöki joghatóságukat azért sem gyakorolhatták, mert nem kaptak pápai megerősítést.

A választott püspökök sorával párhuzamosan Bethlen Gábor (s majd utódai), hogy az erdélyi katolikus főurak püspökigényét részben kielégítse, és ugyanakkor elébe vágjon a magyar király erdélyi püspökkinevezésének, 1618-ban Fejérdi Márton szepesi kanonokot vikáriussá nevezte ki. Ez a „vikárius" nem tekinthető a magyar király által kinevezett püspök helynökének, sem a középkori erdélyi püspökök jogutódának, a fejedelemségben mégis ő képviselte a Katolikus Egyházat. Teljes joghatóságot kapott a katolikusok felett, vizitálhatta az egyházmegye plébániáit, felvigyázhatott az egyházi fegyelemre. Bethlen tehát egyházjogi alapon szervezte meg a vikáriusi intézményt, mely az erdélyi katolikusok összetartójává vált.

A vikáriusi rendszer reményt nyújtott arra, hogy vezetője a katolikus papságot és híveket egybefogja és koordinálja. De bármennyire hasznosnak bizonyult munkája, mégsem volt elégséges, mert az erdélyi katolikusok ügyét kielégítően csak egy felszentelt püspök oldhatta volna meg.

Apafi Mihály (1632–1690) fejedelem uralkodásának vége felé előállt politikai fordulat meghozta az erdélyi katolikusok sorsának javulását.

Apafi fejedelem halála után Erdély a Habsburg Birodalom részeként önálló gubernium, kormányzóság lett. Közjogi és vallási helyzetét I. Lipót által 1690. október 16-án aláírt, és az erdélyi országgyűlésen a következő év januárjában bemutatott Diploma Leopoldinum szabályozta. Ez az impériumváltás az erdélyi katolicizmust előnyös helyzetbe hozta. Hagyományaikhoz híven, de birodalmi érdekből is, a katolikus Habsburg uralkodók a Katolikus Egyházat pártolták. Uralmuk idején megindult az egyházmegye restaurációja.

A 17. század végétől feloszlatásukig (1773) Erdélyben komoly vallási és kulturális szerepet játszottak a jezsuiták. 1770-ben készült hivatalos jelentés szerint Kolozsváron az első betelepedésüktől kezdve 744 jezsuita tanár 20 487 ifjút tanított. Tanítványaik közül többen választották a papságot. A növendékek tanulási lehetőségét elősegítette altorjai Apor István által az iskola mellett létesített szeminárium (fiúnevelő intézet), a máig emlegetett „Szent Jóska" (1948-ban államosították).

Az Erdélyi Egyházmegye történetében egyik legdöntőbb eseménynek tekinthető, hogy 1716-ban Gyulafehérvárra visszatért a megyéspüspök, és ezáltal a Katolikus Egyház élete rendes mederbe terelődött.

A császárnő uralma alatt a Katolikus Egyház Erdélyben erőre kapott. Egyházmegyeszerte számos templom és iskola épült, fellendült a lelkipásztori munka és a hitélet. Uralkodásának kezdetén visszavonta még az Approbatae Constitutiones-ben megfogalmazott katolikusokat sértő törvényeket (1744). Nagy hangsúlyt fektetett a hittérítésre, kedvezményben részesítette a katolizálókat. A vegyes házasságok (az 1751-es rendelete értelmében) megkötését a gyulafehérvári püspök engedélyétől tette függővé. Újrarendezte az egyházmegye határait, a püspökséghez csatolta az addig Esztergomhoz tartozó szebeni prépostságot és barcasági dékánságot.

A császárnő bőkezűségéről árulkodik a 434 000 forintot kitevő alapítványa, melynek kamatjából egyházmegyeszerte templomokat, plébániákat építhettek.

A kiépült katolikus hitvallásos iskolarendszert Sztojka Zsigmond Antal erdélyi püspök azzal koronázta, hogy 1753-ban megalapította az egyházmegye legfontosabb intézményét, a Papneveldét.

A régi hagyományokhoz híven a katolikus főurak is kivették részüket a restaurációból.

A Katolikus Egyház azonban – a 19. századba lépve – nemcsak az udvari támogatást élvezte, hanem a jozefinista szellemű királyok gyámkodását, helyesebben bábáskodását is el kellett szenvednie. Ebből érthető, hogy Erdélyben évszázadok óta felgyülemlett és meg nem oldott társadalmi-, gazdasági- és etnikai feszültségek 1848-ban nemcsak az uralkodóházzal szemben nyilvánultak meg, hanem az államilag előnyben részesített Katolikus Egyházat is kikezdték.

(Folytatjuk)

Marton József

HÍREK – ESEMÉNYEK

A Biblia évéről – számokban

A közelmúltban közvélemény-kutatást végeztek a Biblia évével kapcsolatban. A vizsgálatból kiderül, hogy a kérdezettek 17 százalékát kitevő, magukat az Egyház tanítása szerint vallásosnak tartók nagy része (közel 80 százalékuk) hallott a rendezvénysorozatról, de a nem vallásosak körében is 43 százalékos volt a tájékozottság. A rendezvénysorozat legalább egy eseményén 15 százalék vett részt azok közül, akik hallottak arról, hogy az elmúlt esztendő a Biblia éve volt. A teljes felnőtt népességre vetítve ez mintegy 8 százalékot jelent, ami 510–770 ezer közötti résztvevői létszámra enged következtetni. (Forrás: Forsense Kft. honlapja)

*

A Mária Rádió ünnepe

Csíksomlyón ünnepelte március 29-én az erdélyi Mária Rádió működésének harmadik évfordulóját. A Segítő Mária Líceum dísztermében találkoztak a rádió önkéntesei. Kötetlen beszélgetés után volt a hálaadó szentmise, melyet Tamás József segédpüspök mutatott be a kegytemplomban. A szentbeszédet Böcskei László nagyváradi megyéspüspök mondta.

*

Barokk-idő

Barokk-idő címmel időszaki kiállítás nyílt a Pannonhalmi Főapátságban. A kiállítás az időfogalom barokk kori változását követi nyomon a tárgyi emlékek (órák, óra-ábrázolások) bemutatásával, ezzel együtt betekintést ad a vallási, filozófiai kontextus megváltozásába. A kiállítás november 11-ig tekinthető meg.

*

Eutanázia Luxemburgban

A luxemburgi parlament március 17-én elfogadta az aktív eutanáziát legalizáló törvényt, miután alkotmánymódosítással szűkítették Henrik nagyherceg jogkörét, aki decemberben lelkiismereti okból nem írta alá a törvényjavaslatot. Hollandia és Belgium után így Luxemburg a harmadik európai ország, ahol bizonyos körülmények között törvényileg engedélyezett a legsúlyosabb betegek eutanáziája.

*

Előrejelzés a házasságról

A brit nemzeti statisztikai hivatal előrejelzése szerint Nagy-Britanniában 2031-ben a felnőtt lakosságnak csupán 41%-a él majd házasságban. A jelentés szerint az elkövetkezendő huszonöt évben várhatóan egyre többen fogják a házassággal szemben az együttélést választani, s ezáltal tovább csökken majd a házasságkötések száma.

*

Bezárt az utolsó skóciai szeminárium

A papnevelő intézet hallgatói Rómában, Angliában vagy Írországban folytathatják tovább tanulmányaikat.

A Glasgowban található szemináriumot azért zárják be, mert nem tudnak elegendő tanárt biztosítani a képzés fenntartásához. A Skóciai Püspöki Konferencia közleményében az áll: a skót papnövendékek képzésében ezentúl a római Skót Kollégium, illetve a pápai egyetemek nyújtotta lelki, kulturális és oktatási lehetőségeket használják ki.

A szemináriumba idén egyébként a tavalyi évekhez képest jóval többen, 16-an kérték felvételüket. Az intézményben jelenleg 11 diák, a római Skót Kollégiumban pedig 9 diák tanul.

Skóciában egy papra 350 hívő jut, ami kiemelkedően jó az Európa számos részén tapasztalható 1:1000, illetve az afrikai 1:15 000 arányhoz képest – írja a The Catholic Times. □

SZÁJRÓL SZÁJRA

A 800 éves Köpenick és 160 éves kapitánya

Bár Köpenick város „Copnic" névvel már 1209-ben említést nyert okleveles formában és 1232-ben már a városi jogot is megkapta, önállóságát pedig 1920. október 1-ig megőrizte, hírnévre csak 1906-ban, a híres „köpenickiáda" révén tett szert. Ez 1906-ban október 16-án az alig egyéves köpenicki városháza épületében zajlott le. Az állás nélküli „suszter" – mert így emlegetik a korabeli írások – Wilhelm Voigt, egy ócskásnál vásárolt kapitányi uniformisban, elfoglalta a városházát, a polgármestert letartóztatta, a városi kasszát pedig elkobozta. Ez a merész tolvajcsíny a város történetében mint „köpenickiáda" költözött be, és mind a mai napig állandó kiállítás emlékeztet a városháza kasszatermében Friedrich Wilhelm Voigt példa nélküli tettére.

A törvény és a „köpenicki kapitány" – mert ezt a nevet és címet mostantól élete végéig viselte Wilhelm Voigt – korán összeütközésbe került.

14 éves volt, mikor az éhség először vitte a bűnözés útjára: lopott. Elfogták, fogházba került. Ez élete során még többször ismétlődött és mindannyiszor börtönnel végződött. 57 éves volt, amikor zseniális húzással és a zsibvásáron vett egyenruhával felszerelve, néhány katonát „organizálva", megszállta a köpenicki városházát, így akarván megszerezni az áhított és megtagadott útlevelet. Persze ez most sem sikerült neki, viszont megkaparintotta a város kasszáját néhány ezer márkával. Hogyan sikerülhetett ez az állás nélküli suszternek? Úgy, hogy kihasználta az akkori idők embere feltétel nélküli engedelmességét a fellebbvaló határozott fellépése előtt. Az esetnek híre ment az ország határán túl is. Megismerte az anekdotát Carl Zuckmayer is, akit megfogott az akkor már közel 20 évvel korábbi kaland. Kiadója segítségével megszerezte a korabeli újságokat, az ítéleteket, és mert a nemzetiszocialisták rövid idővel korábbi előretörését – 1930-ban második legerősebb pártként költöztek be a Reichstagba – az uniformis-szédület terjedését ijesztőnek tartotta, kapva kapott a suszter-kapitány történetén. Vidékre költözött, és komédia jelmezébe öltöztetve próbálta feldolgozni a meseszerű csínyt. Történt pedig akkoriban, hogy a híres színházi szakember Max Reinhardt Leopoldskron kastélyában tartózkodott feleségével, Helene Thimiggel, és vendégül látta Carl Zuckmayert vacsorán. Az író Als wär's ein Stück von mir című önéletírásában bevallja, hogy akkor még szinte egy sor sem volt leírva a darabból, mégis Reinhardt kérdésére, min dolgozik mostanában, elkezdte mesélni A köpenicki kapitányt. Szinte részleteket recitált a darabból, meglepve az eszébe jutott fordulatokról, megoldásokról, teljesen megfeledkezve az idő múlásáról. Zuckmayer később maga is írta, hogy Reinhardt mágikus figyelme, hallgatása mintegy a produktivitás transzába ejtette őt és a darab egyszeriben formát öltött.

Másnap távirat érkezett Reinhardt berlini irodájából: azonnal küldje a darab kéziratát, mert rövidesen be akarják mutatni. Az író válasza, hogy előbb még meg kell írnia... kis meglepetést keltett, de aztán ez is megoldódott, és novemberre kitűzték a premier dátumát. Hogy ez majdnem kútba esett, az már egy másik történet...

Közreadta: **Ramsay Győző**

SCHLACHTA MARGIT...

(Folytatás az 1. oldalról)

A Szociális Testvérek Társasága

1923-ban megalapította a Szociális Testvérek Társaságát. 1933-ban megalapítja a Szentlélek Szövetségét, egy év múlva elindítja a Lélek Szava című folyóiratot. A lapot a nyilasuralom idején az elsők között tiltják be náciellenes írásai miatt. 1937 novemberétől indult a Katolikus Női Szociális Képző, ahol szociális munkásokat oktattak, világnézeti kurzusokat szerveztek a keresztény értékrendről. 1939-től a Magyar Szentkereszt Egyesület társelnöke.

1940 telén a Keresztény Női Tábor nevében számos beadványt ír a munkaszolgálatosok védelmében. A következő évben tiltakozott a kőrösmezei deportálások ellen. Miután 1943 februárjában Szlovákia bejelenti a zsidók deportálását, kiharcol egy pápai kihallgatást. Ezután XII. Piusz pápa utasítja a szlovákiai püspököket, hogy tiltakozzanak, ekkor a deportálás elmaradt.

A nyilasuralom idején majd ezer üldözöttnek nyújtott menedéket a Társaság házaiban. Ennek az embermentésnek lett tudatosan vállalt áldozata, vértanúja Boldog Salkaházi Sára. 1945 elején Slachta Margit visszatért a politikai közéletbe. a Polgári Demokrata Párt listáján került ismét a Parlamentbe. Az 1947-es választásokon a Keresztény Női Tábor programjával jutott mandátumhoz. Az 1945 és 1948 közötti parlamenti felszólalásai többségében a jogelvűség, a jogbiztonság és jogrend kérdésével foglalkozik.

A Parlamentben sürgette a diplomáciai kapcsolatok helyreállítását a Vatikánnal. Áprilisban a vallásos nevelés érdekében mondott beszédet, amely a hitoktatás szabadságáról is szólt. Határon túli magyarságról, kis nemzetek jogairól, családi életről, a nemzet erkölcsösségének védelméről is értekezett.

„Cinikus hazaáruló"

Élesen támadta őt a kommunista Nonn György, későbbi főügyész és Aczél György is. Cinikus hazaárulónak, horthystának, valamint nyilasbérencnek is nevezték. 1947. október 28-án mondott beszédében bírálta a Szovjetuniót. A kommunista irányítás alatt álló mentelmi bizottság javaslatára 60 napra kizárták az Országgyűlésből.

1948 júniusában – az egyházi iskolák államosítása ellen érvelt. Felszólalásait trágár bekiabálásokkal zavarták. Amikor a Parlament megszavazta a törvényt, és ennek örömére elénekelték a Himnuszt, Slachta Margit tüntetőleg ülve- és csendben maradt. Később azt mondta: „Nem jól tettem, hogy nem álltam fel, le kellett volna térdelnem". Kétszer hat hónapra kizárják (ez volt a legsúlyosabb büntetés, amelyet ilyen esetben adni lehetett).

Tóth Etelka, Nemes Margit, Nemes Borbála

1949 januárjától letartóztatástól tartva a domonkos nővérek zárdájában bujdosik. Az 1949-es választásokon elutasítják indulási kérelmét. A választás napján az urnák elé járult, kockára téve szabadságát. 1949 júniusában Ausztriába, onnan szeptember 16-án Tóth Etelka néven Amerikába emigrál.

Nemes Margit néven levelezett Magyarországra, Nemes Borbálaként a Szabad Európa Rádióban mondott beszédeket. 1951-ben visszatér Bécsbe, majd 1953. május 5-én végleg Amerikába költözik saját nevén. 1974-ben hal meg. 1985-ben Izrael Állam az Igaz Ember posztumusz kitüntetést adományozza részére, emlékére fát ültetnek a Jad Vasem kertjében.

1995. március 15-én Slachta Margit és a Szociális Testvérek Társasága emlékérmet kap a magyar kormánytól, május 7-én a Magyar Köztársaság Bátorság érdemjelével tüntetik ki Margit testvért.

Ma is él a karizma

A Szociális Testvérek Társasága ma is működik. 1998 óta pápai jogú apostoli élet társasága, és ebben az évben a nemzetközi központ is visszakerült Buffalóból Budapestre. Élnek testvérek az Egyesült Államokban, Kubában, Romániában és Szlovákiában is. Magyarországon 96 fogadalmas testvér, öt novícia, két jelentkező van. Az illegalitásban kb. hatvanan csatlakoztak a börtön árnyékában is a szociális, szentlelkes karizmához, hogy az ősi szerzetesi szellemet az élet viharai között éljék.

Miért vonzó nekünk, szociális testvéreknek a Margit testvérben lobogó karizma?

Közhely, hogy a történelem ismétli önmagát – hiszen az ember nemigen változik, s minden egyes embernek személyesen el- és be kell fogadnia a Megtestesült Igét, a Világ Világosságát, aki ellen a sötétség erői szövetkeznek. De az egészen új és prófétai látás, hogy az emberi közösségnek is megváltásra van szüksége, hogy a krízisek oka az emberi közösség Isten-hiánya. Benedek pápa a világ mostani gazdasági válságának okát egyértelműen az erkölcs és a hit krízisében látja.

Margit testvér pedig ezt mondta a két világháború közötti nagy gazdasági válság idején, 1933-ban: Mi szociális téren, társadalmi reformokért küzdünk, és egy jobb világért. A szociális bajok oka a léleknélküliség. Dolgozni akarunk, hogy jöjjön el a Szentlélek. A szociális reformokat csak akkor tudjuk igazán végrehajtani, ha a társadalom lélekkel telik el, ha a nyomor oka, a léleknélküliség megszűnik.

Deus caritas est

Benedek pápa enciklikáiban a torz ember alkotta, fenyegető istenképekkel szemben kimondja újra: Deus caritas est – Az Isten szeretet – s ez a Spe salvi – üdvösségünk reménye. Margit testvér pedig ezt mondta 1924-ben: Legyen bennünk tény, átélés, hogy az Isten szeret bennünket. Várjuk a Szentlelket! Ő a Szeretet-Isten. Egész különlegesen az égő jegyesi szeretetet kérjük tőle. A kis dolgokhoz nagyobb szeretet kell sokszor, mint a nagy dolgokhoz. A tökéletes szeretet kizárja a félelmet… Szeressünk és ne féljünk… Az Úr Jézus nem porkoláb, az Ő szeretetével az emberek szeretete mindig összeegyeztethető. Nekünk mindenkit szeretnünk kell. Nem elszegényítően, hanem gazdagítóan. Amit Krisztus kér, azt odaadjuk, amit meghagy, annak örülünk. A Szentlélek világosságában megértjük, hogy miért van minden: a magunk és mások kiüresítése, a személyes és korok megpróbáltatásai, hanyatlás és fejlődés.

II. János Pál pápa a harmadik évezredet az irgalmasság misztériumának fényébe helyezte. Margit testvér fogadalmi mottója: Jézusom Irgalom! – ez arra tanít bennünket, hogy nőiségünk-anyaságunk ajándéka, hogy Isten irgalmas szeretetével öleljük körül az ember fenyegetett egyéni és közösségi életét. S Isten irgalma a kinyilatkoztatás forrása, hogy van igazság és van Megváltó, megszentelő szeretet.

A Rómában megfogalmazott Credóról

A történelmi adatok csak hitelesítő, kontextusba helyező eszközök, a valódi vonzerő az a ma is igen aktuális Credo, amit Margit testvér Rómában fogalmazott meg, amikor XII. Piusznál járt a szlovákiai zsidók érdekében, s melynek aktualitása ma az új diktatúrák árnyékában megrendítően aktuális. (...)

Sztrilich Ágnes SSS
magyarországi elöljáró
(Magyar Kurír)

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: http://www.katolikus.hu.

ANGLIA:

London: Virágh József fölelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB-London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misező helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove; www.magyarkatolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misező helyek: Rochdale, Wolverhampton, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, fölelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misező helyek: Bécsújhely (Familien-Kirche) 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at, http://www.katolikus.at

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, Tel.: 0043-1/317 3656.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: Kersztfalvi@freemail.hu Misező helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.00-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.15-kor.

Graz: Ugri Mihály gondnok, Tel.: 0043-316/68 35 08; szentmise a hónap első vasárnapján 10.00 órakor, a többi vasárnapokon 17.00 órakor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz.

Innsbruck: Dr. Magda Szilveszter diakónus, Tel.: 0043-512/204 103. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: ernest.szabo @diozese-linz.at; Misező helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Norbert Jakab, Tel.:0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, E-mail:janorth@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-kor a Kapuziner Kirche-ben, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohumy István, Tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüssel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/. Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor fölelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liége, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó fölelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel.: 0033-1/42 086170, Fax: 0033-1/42 067155, http://magyarmisszio.free.fr.

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. P. Szomszéd Tamás József SJ, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/41 90 25 30 vagy 0049-9081/7890075, vagy mobil: 0049/151 142 32806.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Tel.: 0049-911/507 57 96.

Esseni Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburg-Trier-Speyeri Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Baden Baden. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. Tel.: 0049-721/ 687215.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/238060. Fax: 0049-221/ 232120; http://www.ungarnzentrum.de

HIRDETÉSEK

50-es hölgy szívvel-értelemmel, őszinte szándékkal társát keresi egy úriember személyében. T.: 0036-20/5818-283.

Budapesten élő (155/56/62) házias, életvidám hölgy, őszinte szándékkal keresi korban hozzá illő korrekt, lehetőleg hazatelepülni vágyó társát. T.: 0036-1/3782-497. Jelige: „Optimista".

Svábhegyen panorámás garzon 55 ezerért kiadó. T.: 089/62 23 21 00.

Egyedülálló 65 éves nyugdíjas hölgy, korban hozzáillő magyarokat keres, szomszédsági és baráti kör felépítésére. T.: 07156/966 777.

82 ÉVES BENEDEK PÁPA

XVI. Benedek pápa április 16-án töltötte be 82. életévét. A Vatikánban nem szerveztek ünnepséget ez alkalomból. A pápa munkatársaival együtt Castel Gandolfó-i rezidenciáján ünnepelte ezt a napot.

A világ számos részéről érkeztek jókívánságok a pápa születésnapjára, többek között Joseph Ratzinger szülőfalujából, Marktl am Innből is. □

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022. Fax: 0049-69/97 78 26 84. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049- 89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www. ungarische-mission.de

Münster-Padeborn-Osnabrücki Egyházmegyék: Miséző helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel/Fax.: 0049-251/32 65 01. E-Mail:ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passaui Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Rottenburg-Stuttgarti Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel.: 0049-711/2369190, Fax: 0049-711/2367393, E-Mail: missio@ukgm-stgt.de v. tempfliimre@yahoo.de www.ukgm-stgt.de

Würzburgi Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43, Fax:386-405.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László fölelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620, pminemeth@gmail.com. Miséző helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039/347.344.55.38, E-Mail: ruppert.jozsef@piarista.hu

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-44/36 23 303. E-Mail: f.vizauer @gmx.ch; Miséző helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/534 0672. Szentmise minden hó 4. vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták templomában (rue de Lausanne). Miséző helyek: Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Tel.: 00 41-22/7910458; Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Tel.: 0041-21/6478 678; Bern: Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch http://www.katolikus.ch

Basel: Pál István, Tel.: 0041/765185441. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. □

EGYHÁZÜLDÖZÉSI KAMPÁNY KÍNÁBAN

A kínai püspökök április elején tartották második találkozójukat a Vatikánban, miközben a kommunista hatalom újabb üldözési hullámot indított a földalatti egyház ellen.

A hatalom újult erővel folytatja a Rómához hű katolikus közösségek elleni hadjáratát. Az AsiaNews értesülései szerint Peking közelében néhány napja letartóztattak egy papot, amiért misézett. A hívek aggódnak az 55 éves szívbeteg Paul Ma sorsáért, aki fogva tartása alatt várhatóan nem kapja majd meg a szükséges kezelést. Több tucat Rómához hű pap szenved börtönben és munkatáborokban, és ugyanennyi püspököt tartanak házi őrizetben.

A rajtaütések és a letartóztatások azért váltak gyakoribbá, mert közeleg Joseph Fan Xueyan baodingi püspök halálának évfordulója, akit 1992-ben az államrendőrség gyilkolt meg. A hívek azóta is rendszeresen felkeresik a sírját, és imával emlékeznek a vértanú püspökre. Fan püspököt, aki korábban évtizedeket töltött koncentrációs táborban, 1992 elején letartóztatták, majd ugyanazon év április 13-án halottnak nyilvánították. Megkínzott testét éjjel egy nejlonzsákban hozzátartozói bejárati ajtaja elé helyezték.

A földalatti egyház másik két püspöke is évekkel ezelőtt eltűnt, sorsukról semmit nem tudnak. A 75 éves James Su Zhimint, a Baodingi Egyházmegye püspökét 1996-ban letartóztatták és ismeretlen helyre vitték. 2003 novemberében bukkant fel először egy rendőri kórházban, ahol szív- és szemproblémákkal kezelték; néhány nap múlva ismét eltűnt. A másik a 86 esztendős Cosma Shi Enxiang, a Yixiani Egyházmegye püspöke, aki 1982-ben történt szentelése előtt 30 évet töltött börtönben. 1990-ben ismét letartóztatták és újabb 3 évig fogva tartották. Legutóbbi, 2001-ben történt letartóztatása óta semmit nem tudnak róla.

A hivatalos Egyház is szoros ellenőrzés alatt áll. Az elmúlt hónapokban a kormány által elismert püspököknek többhetes politikai továbbképzéseken kellett elméjüteniük a kommunista párt valláspolitikájával kapcsolatos ismereteiket. Egyes főpásztorokat, például a pekingi püspököt arra kényszerítették, hogy nyilatkozatban dicsérjék a Kínai Hazafias Katolikus Szövetséget és bírálják a Kína belügyeibe történő „vatikáni beavatkozást".

Az egyházüldözés azért is erősödött az utóbbi időben, mert 2007 óta, amikor XVI. Benedek pápa kiadta a kínai katolikusokhoz szóló levelét, komoly kiengesztelődés ment végbe a hivatalos és a földalatti egyház között. A legtöbb hivatalos püspök titokban egységben van a Szentszékkel, és együttműködik a földalatti egyházzal. Ugyanakkor jelentőségét tekintve háttérbe szorult a Kínai Hazafias Katolikus Szövetség, a kommunista párt egyházügyi szerve. Az állami hatóságokat rendkívül bosszantja a pápa által kieszközölt kiengesztelődés. A zaklatások az újonnan helyreállt egység megbontására irányulnak.

A Kínai Hazafias Katolikus Szövetség országos gyűléseket szervezett, hogy be tudjon tölteni két, évek óta üresen álló elnöki posztot. A Hazafias Szövetségnek 2007 óta, a Kínai Püspöki Tanácsnak 2005 óta nincs vezetője (ez utóbbi testület olyan, mint bármely ország katolikus püspöki kara, de a kinevezések a Vatikán jóváhagyása nélkül történtek). A katolikus küldöttek országos kongresszusa, amelynek az elnököket jelölnie kellene, hónapok óta nem jön össze, mivel több hivatalos püspök nem kíván részt venni rajta. Zen bíboros decemberben a kínai főpásztoroknak írt levelében arra kérte a püspököket, hogy bojkottálják a gyűlést, és becsüljék nagyra a pápával való egységet, aki 2007-es levelében azt írta, hogy a Kínai Hazafias Katolikus Szövetség céljai és módszerei „összeegyeztethetetlenek" a katolikus tanítással.

MK

MÉGSEM LESZ PLÁZA

A román legfelsőbb bíróság visszavonta a bukaresti Szent József-székesegyház tőszomszédságában épülő 19 emeletes kereskedelmi központ építési engedélyét. A döntéssel hároméves tiltakozási kampány fejeződik be. A 2006-ban kezdődött építkezés ellen a szenátus, a Bukaresti Főegyházmegye, sőt maga XVI. Benedek pápa is szót emelt. A Cathedral Plaza ellen nemcsak esztétikai kifogások merültek fel; a földrengésveszélyesnek tartott területen a 125 éve épült katedrális épségét is veszélyeztette volna. □

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések karakterenként:	0,10 EUR
„Jelige" – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti-, nyereséges hirdetés karakterenként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok karakterenként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos" keret	10,00 EUR

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 % , illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük *helyi terjesztőinkkel (missziókkal)* rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az ÉLETÜNK müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Felelős kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József és Vincze András
*
Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Abonnement für ein Jahr: 15 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US$ 50
*
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 1,50 EUR
Előfizetési ár egy évre: 15 EUR
Tengerentúlra US$ 50
BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK".
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDEFF
*
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER DRUCK GmbH
Am Fohlenhof 5.
82256 Fürstenfeldbruck
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.